

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Հունիսի 30 2020թ.

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ

Ծանոթագրություն 1. Իրավական դաշտ և կորպորատիվ կառավարում

1.1 Իրավական դաշտ

1.1.1 Բանկի հիմնական գործունեությունը

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնվել է 2004 թվականին և հանդիսանում է փակ բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է 2004 թվականի հոկտեմբերի 7-ին՝ ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից տրված N84 արտոնագրային համարով: Բանկային գործունեության լիցենզիան տրվել է ՀՀ ԿԲ-ի Խորհրդի 25.02.2005թ. թիվ 74Ա որոշմամբ:

Բանկի հիմնական գործունեությունը կորպորատիվ, ներդրումային և մասնավոր ֆինանսների կառավարմանը բնորոշ ծառայությունների մատուցումն է՝ ֆինանսական գործիքներում ներդրումներ, ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից ավանդների ներգրավում, ֆինանսավորման (վարկավորում, ֆակտորինգ) և բանկային այլ ծառայությունների մատուցում:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը գտնվում է Երևանում: Բանկի իրավաբանական և փաստացի գործունեության հասցեն է՝ ՀՀ, 0010, ք. Երևան, Վ. Սարգսյան 10: Բանկի աշխատակիցների թվաքանակը կազմել է 148, այդ թվում սպասարկող անձնակազմը 10:

1.1.2 Գործարար միջավայրը

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Հետևաբար Հայաստանում ծավալված գործունեությունը կապված է որոշակի ռիսկերի հետ, որոնք բնորոշ չեն զարգացած երկրների շուկաներին:

Նման ռիսկերը և դրանցից բխող հետևանքները կարող են ազդեցություն թողնել Բանկի ապագա գործունեության վրա: Ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները չեն արտացոլում որևէ ճշգրտումներ, որոնք կարող են առաջանալ նշված անորոշությունների հետագայում որոշակի դառնալու արդյունքում: Նման ճշգրտումները, եթե այդպիսիք կլինեն, կարտացոլվեն Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում այն ժամանակաշրջանում, երբ այդ ճշգրտումներն ի հայտ կգան և դրանք հնարավոր կլինի գնահատել:

Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում: Գնանշումները ցածր իրացվելի շուկաներում կարող են չհամընկնել ֆինանսական գործիքների իրական արժեքներին, ինչը հնարավոր կլինե՞ր ակտիվ շուկայի դեպքում, միմյանց հետ գործարքների պատրաստ մեծ թվով վաճառողների և գնորդների պայմաններում:

1.1.3 Բանկը որևէ խմբի անդամ չի հանդիսանում:

1.2 Կորպորատիվ կառավարում

1.2.1 Խորհրդի կառուցվածքը և կազմը

Բանկի Խորհուրդը (ներառյալ Խորհրդի նախագահը) բաղկացած է հինգ անդամից: Խորհրդի նախագահը հանդիսանում է Վարդան Սիրմաքետը, Խորհրդի մյուս անդամներն են՝ Գևորգ Չաքմիշյան, Աշոտ Սալնազարյան, Արմեն Թամազյան, Րաֆֆի Բալյոզյան:

1.2.2 Տնօրինության կառուցվածքը և կազմը

Բանկի Տնօրինությունը (ներառյալ Տնօրինության նախագահը) բաղկացած է յոթ անդամից: Տնօրինության նախագահը հանդիսանում է Բանկի գործադիր տնօրեն Գևորգ Մաչանյանը, Տնօրինության մյուս անդամներն են Բանկի գործադիր տնօրենի տեղակալ-Ռիսկերի կառավարման և համապատասխանության ապահովման դեպարտամենտի տնօրեն Գրիգոր Մովսիսյանը, Բանկի գործադիր տնօրենի տեղակալ-Ներդրումային դեպարտամենտի տնօրեն Կարեն Տուրյանը, Բանկի գործադիր տնօրենի տեղակալ-Վարկավորման դեպարտամենտի տնօրեն Գրիգոր Հովհաննիսյանը, Բանկի գործադիր տնօրենի տեղակալ- Հաճախորդների սպասարկման դեպարտամենտի տնօրեն Գևորգ Խաչատրյանը, Բանկի գործադիր տնօրենի տեղակալ-Բիզնեսի զարգացման դեպարտամենտի տնօրեն Արկադի Փինաչյանը, Բանկի գլխավոր հաշվապահ-Հաշվապահական հաշվառման և հաշվետվությունների դեպարտամենտի տնօրեն Սեդրակ Բաղդասարյանը:

1.2.3 Բանկի 16,667 հատ բաժնետոմսերից 14,588 հատ բաժնետոմսերի բաժնետեր է հանդիսանում «Էյչ-Վի-Էս Հոլդինգ» ՍՊԸ-ն, իսկ 2,079 հատ բաժնետոմսերի բաժնետեր է հանդիսանում «ՖՄՏՄ Դիստրիբյուշն» ՍՊԸ-ն:

1.2.4 Բանկի նշանակալից մասնակիցն է «Էյչ-Վի-Էս Հոլդինգ» ՍՊԸ-ն, որը տիրապետում է ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի 87,53 տոկոսին և ՖՄՏՄ Դիստրիբյուշն» ՍՊԸ-ն, որը տիրապետում է ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի 12,47 տոկոսին:

1.2.5 Բանկի Խորհուրդը մեծ ուշադրություն է դարձնում Բանկում կարգապահ և բարձր որակավորում ունեցող միջին և բարձր օղակի ղեկավարների առկայության ապահովմանը: Խորհրդի կողմից պարբերաբար ուսումնասիրվում է ՀՀ-ում աշխատուժի շուկան և Բանկի ղեկավարների վարձատրության (ներառյալ

խրախուսմանն ուղղված վճարների) մակարդակը պահպանում է առավելագույն մրցակցային սահմաններում:

1.2.6 Արտաքին աուդիտորների կողմից Բանկի 2017 թվականի ֆինանսական հաշվետվությունները աուդիտորական ստուգման ենթարկելու համար վճարվել է 10.5 միլիոն ՀՀ դրամ գումար:

Ծանոթագրություն 2. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը

2.1. Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը և ներկայացումը

Բանկում ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում և ներկայացվում են «Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենքի, ՖՀՄՍ-ների և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող իրավական այլ ակտերի համաձայն:

Հաշվապահական հաշվառումը վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու որևէ հարցի վերաբերյալ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներում և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող այլ իրավական ակտերում մոտեցումների բացակայության դեպքում Բանկը մշակում է դրանք ինքնուրույն, ելնելով՝

- ա. նման հարցերին վերաբերվող հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներով և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող այլ իրավական ակտերով սահմանված պահանջներից և ցուցումներից,
- բ. «Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված՝ հաշվապահական հաշվառում վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու սկզբունքներից, ֆինանսական հաշվետվությունների տարրերի սահմանումներից, ճանաչման չափանիշներից և չափման հիմունքներից,
- գ. գործնական փորձից՝ այնքանով որքանով դա համահունչ է սույն կետի «ա» և «բ» ենթակետերով սահմանված դրույթներին:

Բանկում հաշվապահական հաշվառումը վարվում է՝

- ա. Հայաստանի Հանրապետության արժույթով՝ հայկական դրամով,
- բ. Կրկնակի գրանցման եղանակով՝ ՀՀ տարածքում գործող բանկերի հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանին և հաշվային պլանի կրառման հրահանգին համապատասխան,
- գ. Անընդհատ՝ Բանկի պետական գրանցման պահից մինչև ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով նրա վերակազմակերպումը կամ լուծարումը:

Բանկի հաշվապահական հաշվառումը վարելիս և ֆինանսական հաշվետվությունները կազմելիս պահպանում է անընդհատության, հաշվետվողականության, հաշվեգրման,

հասկանալիության, էականության, միասնականության, արժանահավատության, համադրելիության, հաշվանցման և սահմանազատման սկզբունքները:

2.2. Համախմբման սկզբունքները

Բանկը որևէ կերպ հաշվետվություններ չի համախմբում, հետևաբար չունի համախմբման սկզբունքներ:

2.3. Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Եկամուտը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կհոսեն Բանկ և ստացված եկամուտը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ծախսը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կարտահոսեն Բանկից և ծախսը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն մինչև եկամուտի ճանաչումը:

Տոկոսային եկամուտներ և ծախսեր

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը բոլոր տոկոսաբեր ֆինանսական գործիքների համար ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես «որպես տոկոսային եկամուտ» և «տոկոսային ծախս»՝ համապատասխանաբար օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե ֆինանսական ակտիվի կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի հաշվեկշռային արժեքը նվազում է արժեզրկումից կորուստների պատճառով, տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է համապատասխան զուտ կամ համախառն հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա՝ ՖՄՀՍ 9-ի պահանջների համաձայն:

Կոմիսիոն և այլ եկամուտներ և ծախսեր

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Վարձավճարները, այլ եկամուտները և ծախսերը հիմնականում ճանաչվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում: Ներդրումային պորտֆելի, այլ կառավարման և խորհրդատվական ծառայությունների գծով վճարները ճանաչվում են պայմանագրային պայմաններին համապատասխան:

Շահաբաժիններից եկամուտ

Եկամուտը ճանաչվում է, երբ Բանկի՝ վճարը ստանալու իրավունքը համարվում է վաստակած

Ձուտ առևտրային եկամուտ

Ձուտ առևտրային եկամուտը ներառում է իրական արժեքով չափվող շահույթով և վնասով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական

արժեքի փոփոխությունից իրացված և չիրացված եկամուտը և ծախսը, իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների վաճառքից առաջացող իրացված եկամուտը, տոկոսներից, շահաբաժիններից և արտարժույթային տարբերություններից գոյացող բոլոր տեսակի եկամուտները և ծախսերը: Զուտ առևտրային եկամուտը ներառում է նաև արտարժույթի առք ու վաճառքից առաջացող զուտ եկամուտը կամ ծախսը:

2.4. Արտարժույթային գործառնությունների հաշվառումը

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված իրական արժեքով չափվող շահույթի և վնասի միջոցով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածում:

Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով՝ կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Արտարժույթով արտահայտված իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխությունները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում:

Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություններից առաջացող մնացած բոլոր հետևանքները, որոնց հաշվառումը չի կարգավորված սույն ծանոթագրություններով, կարգավորվում են համապատասխան ՖՄՀՍ-ներով:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	30 հունիսի 2020	30 հունիսի 2019
<< դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	482.36	477.11
<< դրամ/1 եվրո	540.44	543.19

2.5. Հարկեր (ընթացիկ և հետաձգված)

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գույքի չափանիշների ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող հարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

ՀՀ-ում բանկերն իրենց գործունեության ընթացքում վճարում են նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության այլ ծախսերում:

2.6. Ֆինանսական գործիքների ճանաչումը և գնահատումը

Բակը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր հաշվեկշռում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների սովորական բնույթ կրող առք ու վաճառքների դեպքում դրանք ձևակերպվում են գործարքի օրվա ամսաթվով: Սովորական

ընույթ կրող ձեռք բերումների դեպքում, երբ ֆինանսական գործիքը հետագայում պետք է չափվի իրական արժեքով, պայմանագրի օրվա և գործարքի օրվա միջև ընկած ժամանակամիջոցում այն հաշվառվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ ձեռք բերված գործիքների դեպքում:

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են սկզբնական արժեքով, գումարած գործարքի հետ կապված ցանկացած ծախսումները:

Սկզբնական ճանաչումից հետո այն ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են պայմանագրով նախատեսված մայր գումարները և տոկոսագումարները հավաքագրելու նպատակով, չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, իսկ այն ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են պայմանագրով նախատեսված մայր գումարները և տոկոսագումարները հավաքագրելու նպատակով, ինչպես նաև հարկ եղած դեպքում վաճառելու նպատակով, չափվում են իրաան արժեքով:

Բանկի կողմից ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների. Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, Իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ և Իրական արժեքով չափվող շահույթ և վնասով հաշվառվող ակտիվներ: Ֆինանսական ակտիվների նման դասակարգումը կատարվում է՝ հիմք ընդունելով Բանկի բիզնես մոդելը և դրա սահմաններում իրականացվելիք Բանկի հետագա նպատակները: Ակտիվների հետագա վերադասակարգումը կատարվում է այն դեպքում, երբ տեղի է ունեցել Բանկի բիզնես մոդելի փոփոխություն:

2.7. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցներից և այլ բանկերում հաշիվներից, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկ կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

2.8. Ռեպո համաձայնագրերով գործառնություններ

Հետգնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, իսկ այդ պայմանագրերի համաձայն ստացված միջոցները

գրանցվում են պարտավորություններ այլ բանկերի նկատմամբ կամ պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ հողվածներում:

Հետզնման համաձայնագրերով ձեռք բերված արժեթղթերը չեն ճանաչվում հաշվեկշռում որպես ակտիվներ, այլ հաշվառվում են Բանկի հետհաշվեկշռում, իսկ այդ արժեթղթերի դիմաց տրամադրված գումարները գրանցվում են որպես պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրամադրված ռեպո պայմանագրեր հողվածներում:

2.9. Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում, արտարժույթի և կապիտալի շուկաներում, Բանկը հանդես է գալիս որպես ածանցյալ գործիքներով պայմանագրերի կողմ, որոնք ներառում են ֆյուչերսներ, սվոպներ և օպցիոններ: Բոլոր ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով չափվող շահույթ և վնասով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ, այնուհետև դրանք չափվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկաներում գնանշումներով կամ մոդելների կիրառմամբ, որոնց հիմքում ընկած են շուկաների ընթացիկ վիճակների գնահատումները և բազային գործիքների պայմանագրային գները և այլ գործոններ: Դրական իրական արժեք ունեցող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ, իսկ բացասական իրական արժեքով ածանցյալ գործիքները՝ որպես պարտավորություն: Նշված գործառնություններից արդյունքները հաշվառվում են որպես առևտրային գործունեությունից եկամուտ կամ ծախս՝ կախված ածանցյալ գործիքների բնույթից:

2.10. Վարկեր և փոխառություններ բանկերին, հաճախորդներին

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ բանկերում բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ: Բանկերին և այլ հաճախորդներին տրամադրված ֆիքսված ժամկետով վարկերը և այլ փոխառությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆինանսական կազմակերպությունների և այլ հաճախորդների նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

2.11. Արժեզրկման գծով կորուստների որոշման հիմունքները

Արժեզրկման կորուստների պահուստաֆոնդը ձևավորվում է համաձայն ՖՀՄՍ 9-ը ստանդարտի պահանջների՝ սպասվող կորուստների գնահատման միջոցով: Արժեզրկման

կորուստների պահուստաֆոնդը ձևավորվում է “Պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր հավաքելու համար պահվող ակտիվներ” և “Պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր հավաքելու և վաճառելու համար պահվող ակտիվներ” բիզնես մոդելներին համապատասխանող ֆինանսական ակտիվների համար:

Սպասվող վարկային կորուստները գնահատելիս Բանկը հաշվի է առնում տեղեկատվության առավել լայն շրջանակ՝

- Անցյալում տեղի ունեցած իրադարձություններ, ինչպիսիք են նմանատիպ ֆինանսական գործիքների համար կրած վնասների վերաբերյալ պատմական փորձը;
- ներկա իրավիճակը;
- Արժանահավատ ու հիմնավորվող կանխատեսումներ, որոնք ազդում են ֆինանսական գործիքներից առաջացող ապագա դրամական հոսքերի սպասվող հավաքագրելիության վրա:

Ընդհանուր մոտեցմամբ արժեզրկումից կորստի հաշվարկը կատարվում է եռափուլ գործընթացով, որն արտացոլում է ֆինանսական գործիքի վարկային որակի նվազումը: Առաջին փուլը վերաբերում է գործիքներին, որոնց վարկային որակը սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն չի նվազել կամ որոնք ունեն ցածր վարկային ռիսկ: Երկրորդ փուլը վերաբերում է ֆինանսական գործիքներին, որոնց մոտ սկզբնական ճանաչումից հետո նկատվել է վարկային որակի էական նվազում, սակայն վարկային կորուստ ազդարարող իրադարձության վերաբերյալ օբյեկտիվ վկայություններ չկան: Երրորդ փուլը վերաբերում է ֆինանսական ակտիվներին, որոնց արժեզրկման վերաբերյալ առկա են օբյեկտիվ վկայություններ:

Վարկային ռիսկի աճը գնահատելիս կազմակերպությունը համադրում է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական գործիքի չհավաքագրման ռիսկի սկզբնական ճանաչման պահի դրությամբ նույն ռիսկի հետ՝ հաշվի առնելով արժանահավատ ու հիմնավորվող տեղեկատվությունը:

Ցածր վարկային ռիսկ պարունակող գործիքների համար Բանկը կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ը ստանդարտի առաջարկաց “պարզեցված մոտեցումը”: Ռիսկը համարվում է ցածր, եթե՝

- Գործիքն ունի չհավաքագրման ցածր ռիսկ,
- Փոխառուն ի վիճակի է մարել իր պայմանագրային պարտավորությունները,
- Տնտեսական ու գործարար միջավայրի բացասական փոփոխություններն էականորեն չեն ազդի փոխառուի վճարունակության վրա:

Պարզեցված մոտեցումը չի պահանջում, որպեսզի կազմակերպությունները հետևեն վարկային ռիսկի փոփոխություններին: Այն պահանջում է, որպեսզի կազմակերպությունները ճանաչեն կորստի պահուստը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի

դրությամբ ելնելով ֆինանսական ակտիվի ամբողջ ժամկետի համար հաշվարկված սպասվող վարկային կորուստից:

2.12. Տոկոսների հաշվեգրման դադարեցումը

Տոկոսների հաշվեգրումը եկամուտների հաշիվներին դադարեցվում է, եթե ակտիվը սահմանված կարգի համաձայն դուրս է գրվում հաշվեկշռից:

2.13. Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների հաշվառումը

Ֆիքսված մարման ժամկետով ֆինանսական ակտիվները, որոնք Բանկի բիզնես մոդելի համաձայն պահվում են պայմանագրով նախատեսված մայր գումարներ և տոկոսագումարներ հավաքագրելու նպատակով, հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած դրանց գծով արժեզրկումից պահուստները:

2.14. Հեջի հաշվապահական հաշվառումը

Հեջի հաշվապահական հաշվառումը զուգահեռաբար ճանաչում է հաշվանցման ազդեցությունը զուտ շահույթի կամ վնասի վրա, որն առաջանում է հեջինգային գործիքների և հեջավորվող հոդվածների իրական արժեքների փոփոխությունների հետևանքով:

2.15. Ասոցիացված և դուստր կազմակերպություններում ներդրումների հաշվառումը

Բանկը ասոցիացված և դուստր կազմակերպություններ չունի, հետևաբար այդպիսի հաշվառում չի մշակել:

2.16. Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների միավորը, որը համապատասխանում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին, սկզբնապես չափվում է իր սկզբնական արժեքով: Հիմնական միջոցների միավորի սկզբնական արժեքն ընդգրկում է նրա գնման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը և պարտադիր այլ վճարները, որոնք համապատասխան մարմնի կողմից ենթակա չեն Բանկին հետ վերադարձման, և ակտիվը իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ցանկացած ծախս: Տրամադրված ցանկացած զեղչ և արտոնություն հանվում է գնման գնից: Հետագա

Ծախսերը, որոնք վերաբերվում են արդեն ճանաչված հիմնական միջոցի միավորին, ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ ապագա տնտեսական օգուտները ավելի շատ, քան ակնկալվում էր առկա ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից, կհոսեն դեպի կազմակերպություն: Մյուս բոլոր հետագա ծախսերը պետք է ճանաչվեն որպես հաշվետու ժամանակաշրջանի ծախսեր: Հիմնական միջոցների արժեքը փոխհատուցվում է դրանց մաշվածության հաշվեգրման միջոցով: Հիմնական միջոցների մաշվածության հաշվեգրումը Բանկն իրականացնում է՝ հանաձայն Բանկի Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության պահանջների:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձեռք բերման արժեքով: Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ժամկետը որոշում է Բանկը՝ ելնելով դրանց հնարավոր օգտագործման ժամկետներից: Վերջինների որոշման անհնարինության դեպքում ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն նվազագույն ժամկետը սահմանվում է տասը տարի: Ոչ նյութական ակտիվների մաշվածության գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար Բանկը կիրառում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը:

2.17. Բանկերի և հաճախորդների միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, սկզբնապես չափվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

2.18. Ընդհանուր բանկային ռիսկերի դիմաց կատարվող հատկացումների որոշման և դրանց հաշվապահական ձևակերպման հիմունքը

Ընդհանուր բանկային ռիսկերի դիմաց կատարվող հատկացումների որոշումն ընդունվում է Բանկի Խորհրդի կողմից, որն իրականացվում է Բանկի զուտ շահույթից գլխավոր պահուստին կատարվող մասհանումներով:

2.19. Կապիտալ և էմիսիոն եկամուտ

Կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, վերաբերվող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես էմիսիոն եկամուտ:

Գնված սեփական բաժնետոմսեր

Երբ Բանկը գնում է իր սեփական բաժնետոմսերը, սեփական կապիտալը նվազեցվում է վճարված գումարի չափով, ներառյալ գործառնությանը բնորոշ բոլոր ծախսերը՝ նվազեցված հարկերով, մինչև գործարքի չեղյալ համարվելը կամ վերաթողարկումը: Երբ գնված բաժնետոմսերը վաճառվում են երրորդ կողմից կամ վերաթողարկվում են, ստացված գումարները ներառվում են կապիտալում:

Շահաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչ այդ: Մինչև հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթիվը հայտարարված կամ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, բայց մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

2.20. Փոխանակման փոխարժեքի որոշման մեթոդաբանությունը

Փոխանակման փոխարժեքն ամեն օր հաստատվում է Բանկի գործադիր տնօրենի կողմից, որի առաջարկը ներկայացվում է համապատասխան ստորաբաժանման կողմից՝ ֆինանսական համակարգում տիրող իրավիճակն ուսումնասիրելուց հետո:

2.21. Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվանցումը

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտները և ծախսերը հաշվեկշռում ներկայացվում են հաշվանցված, եթե գոյություն ունի օրենսդրությամբ հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

2.22. Ֆինանսական ակտիվների վերադասակարգումը

Ֆինանսական ակտիվների վերադասակարգում իրականացվում է, եթե տեղի է ունեցել Բանկի բիզնես մոդելի փոփոխություն:

2.23. Տեղեկատվություն սեզմենտների վերաբերյալ

Սեզմենտների վերաբերյալ տեղեկատվության բացահայտումն իրականացվում է թիվ 14 հաշվապահական հաշվառման ստանդարտի պահանջներին համապատասխան:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները համապատասխանում են ՖՀՄՍ-ներին և Բանկի Խորհրդի կողմից հաստատված Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությանը:

Ծանոթագրություն 3. «Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ»

<u>Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ</u>	<u>01.04.20 30.06.20</u>	<u>01.01.20 30.06.20</u>	<u>01.04.19 30.06.19</u>	<u>01.01.19 30.06.19</u>
Տոկոսային եկամուտներ բանկի ընթացիկ հաշիվներից բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վարկերից	60,024	124,773	19,162	50,962
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդների տրված վարկերից և փոխառություններից	2,175,291	4,342,396	1,953,862	3,694,374
Տոկոսային եկամուտ պարտքային արժեթղթերից	2,277,482	4,238,834	1,816,151	3,348,368
Տոկոսային եկամուտներ մինչև մարման ժամկետը պահվող պետական տոկոսային արժեթղթերից	1,703,143	3,438,354	1,722,054	3,482,849
Տոկոսային եկամուտ «Ռեպո» պայմանագրերից	56,236	120,710	50,316	56,661
Այլ տոկոսային եկամուտ	74,092	107,647	12,504	29,791
Ընդամենը	6,346,268	12,372,714	5,574,049	10,663,005
<u>Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր</u>	<u>01.04.20 30.06.20</u>	<u>01.01.20 30.06.20</u>	<u>01.04.19 30.06.19</u>	<u>01.01.19 30.06.19</u>
Տոկոսային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված ավանդների և վարկերի դիմաց	394,316	796,176	414,920	750,595
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	2,345,108	5,489,089	2,160,022	4,247,050
Տոկոսային ծախսեր բանկի կողմից բողարկված արժեթղթերի դիմաց	1,284,831	1,284,831	617,648	1,116,673
Տոկոսային ծախսեր «Ռեպո» պայմանագրերի դիմաց	129,956	243,375	334,943	595,226
Այլ տոկոսային ծախսեր	26,268	54,594	23,064	41,002
Ընդամենը	4,180,479	7,868,065	3,550,597	6,750,546
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ	2,165,789	4,504,649	2,023,452	3,912,459

Ծանոթագրություն 4. «Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր»

<u>Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ</u>	<u>01.04.20 30.06.20</u>	<u>01.01.20 30.06.20</u>	<u>01.04.19 30.06.19</u>	<u>01.01.19 30.06.19</u>
Դրամարկղային գործառնություններից	5,672	17,370	10,868	23,060
Չաշվարկային ծառայություններից	58,787	126,068	70,552	132,486
Երաշխիքներից, հոծարագերով, ակրեդիտիվներով գործառնություններից, հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից	25	40	40	481
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	13,531	24,617	8,241	241,917
Այլ կոմիսիոն վճարներ	3,931	7,413	3,609	9,927
Ընդամենը	81,946	175,508	93,310	407,871
<u>Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր</u>	<u>01.04.20 30.06.20</u>	<u>01.01.20 30.06.20</u>	<u>01.04.19 30.06.19</u>	<u>01.01.19 30.06.19</u>
Թրջակցային և այլ հաշիվների դիմաց կոմիսիոն վճարներ	8,384	17,120	13,135	21,760
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	2,045	4,136	12,212	15,221
Այլ կոմիսիոն վճարներ*	11,196	26,421	3,129	19,697
Ընդամենը	21,620	47,677	28,476	56,678
Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	60,326	127,831	64,834	351,193

Ծանոթագրություն 5. «Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից»

<u>Իրական արժեքով`այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ</u>	<u>01.04.20 30.06.20</u>	<u>01.01.20 30.06.20</u>	<u>01.04.19 30.06.19</u>	<u>01.01.19 30.06.19</u>
Իրական արժեքով`այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ առջ ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում` բաժնետոմսերից	627,017	2,895,676	877,838	1,323,586
պարտքային արժեթղթերից	627,017	2,895,660	877,533	1,320,911
Ընդամենը	627,017	2,895,676	877,838	1,323,586
<u>Արտարժույթային գործառնություններից</u>	<u>01.04.20 30.06.20</u>	<u>01.01.20 30.06.20</u>	<u>01.04.19 30.06.19</u>	<u>01.01.19 30.06.19</u>
Արտարժույթի առջ ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	174,662	316,496	66,616	128,185
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	(169,128)	(163,338)	(50,223)	(42,347)
Աճանցյալ գործիքներից զուտ վնաս	21,155	(2,816)	2,023	2,172
Ընդամենը	26,689	150,342	18,416	88,010
<u>Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներից և հուշատրամբներից</u>	<u>01.04.20 30.06.20</u>	<u>01.01.20 30.06.20</u>	<u>01.04.19 30.06.19</u>	<u>01.01.19 30.06.19</u>
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշատրամբների առջ ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	1,492	3,421	511	1,213
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշատրամբների վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	4,335	11,702	(695)	398
Ընդամենը	5,827	15,123	(184)	1,611
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	659,533	3,061,141	896,069	1,413,207

Ծանոթագրություն 6. «Այլ գործառնական եկամուտ»

<u>Այլ գործառնական եկամուտ</u>	<u>01.04.20</u> <u>30.06.20</u>	<u>01.01.20</u> <u>30.06.20</u>	<u>01.04.19</u> <u>30.06.19</u>	<u>01.01.19</u> <u>30.06.19</u>
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	7,950	35,090	29,565	78,001
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից ստացված զուտ եկամուտներ		670		
Այլ եկամուտներ**	8,863	16,432	13,503	22,791
Ընդամենը	16,813	52,192	43,068	100,792

Ծանոթագրություն 7. «Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ»

<u>Ընդամենը վարկային կորուստների արժեզրկման ծախսեր</u>	<u>01.04.20</u> <u>30.06.20</u>	<u>01.01.20</u> <u>30.06.20</u>	<u>01.04.19</u> <u>30.06.19</u>	<u>01.01.19</u> <u>30.06.19</u>
Վարկեր և փոխառություններ համախորհրդերին	(531,624)	(772,246)	820,253	252,644
Ընդամենը	(531,624)	(772,246)	820,253	252,644

Ծանոթագրություն 8. «Ընդհանուր վարչական ծախսեր»

<u>Ընդհանուր վարչական ծախսեր</u>	<u>01.04.20</u> <u>30.06.20</u>	<u>01.01.20</u> <u>30.06.20</u>	<u>01.04.19</u> <u>30.06.19</u>	<u>01.01.19</u> <u>30.06.19</u>
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով*	415,275	839,565	330,154	615,101
Գործուղման ծախսեր	265	5,657	8,380	11,240
Ապահովագրության ծախսեր	8,671	16,660	8,721	15,892
Բանկի սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	1,304	2,419	1,639	2,828
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	21,226	43,141	21,196	42,341
Սուղիտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	6,000	12,000	2,700	5,890
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	32,885	64,828	26,446	53,818
Տրանսպորտային ծախսեր	1,184	2,287	1,581	2,935
Ծախսեր հարկերի (բացառությամբ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների գծով	4,847	7,565	1,184	3,153
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	1,698	2,934	1,934	2,527
Վարկերի տրամադրման և վերադարձման գծով ծախսեր	4,959	8,999	20,738	23,818
Այլ վարչական ծախսեր**	12,752	22,755	10,068	15,457
Ընդամենը	511,066	1,028,810	434,741	795,000

* Աշխատակիցների միջին քվարանալ

** Մեկ աշխատողին ընկնող միջին ամսական աշխատանքի չափ

148	149	146	144
628	875	550	547

Ծանոթագրություն 9. «Այլ գործառնական ծախսեր»

<u>Այլ գործառնական ծախսեր</u>	<u>01.04.20</u> <u>30.06.20</u>	<u>01.01.20</u> <u>30.06.20</u>	<u>01.04.19</u> <u>30.06.19</u>	<u>01.01.19</u> <u>30.06.19</u>
Ինվաստիցիայի համար կատարված վճարումներ	422	911	360	844
Գովազդային և ներկայացուցչական ծախսեր	1,665	8,594	3,879	13,247
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	39,457	79,371	39,083	77,982
Այլ ծախսեր***	12,099	24,213	10,291	20,957
Ընդամենը	53,643	113,089	53,613	113,030

11 Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 20%: ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՀՀՄՍ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման նպատակով հաշվեկշռային արժեքների միջև: Հետագայում շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 20% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով: Ստորև ներկայացվում է շահութահարկի գծով ծախսի և հաշվապահական շահույթի միջև փոխկապակցվածությունը:

Հազար ՀՀ դրամ	01.01.20 30.06.20	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	01.01.19 30.06.19	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)
Շահույթ մինչև հարկումը	5,948,533		2,930,912	
Շահութահարկ 20% դրույքաչափով	1,189,707	20	586,182	20
Ծախսվող եկամուտներ				
Ծնվազեցվող ծախսեր	19,872		20,130	
Դրական/(Բացասական) փոխարժեքային տարբերություն	(154,451)		(39,777)	
Այլ	44,872		393,465	
Հարկման նպատակով եկամուտների և ծախսերի հզորություններ				
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	1,100,000		960,000	

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ

Հազար ՀՀ դրամ	30.06.20	Սեփական կապիտալում ճանաչված	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	31.12.19
Այլ պարտավորություններ	-			-
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ	-			-
Դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ	(6,616)			(6,616)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և կանխավճարներ	133,925			133,925
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	7,002			7,002
Իրական արժեքով/այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	(2,411,776)			(2,411,776)
Անորոշագույն արժեքով ներդրումային արժեքներ (HTM)	36,780			36,780
Հիմնական միջոցներ	(226,455)			(226,455)
Այլ ակտիվներ	1,959		-	1,959
Այլ պահուստներ	(25,053)			(25,053)
Վարձավարության գծով պարտավորություններ	19,396			19,396
Այլ պարտավորություններ	(1,569,197)		(1,631,462)	62,265
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություն	(4,040,035)		-	(2,408,573)
Ձուտ հետաձգված հարկային պարտավորություն	(4,040,035)		-	(2,408,573)

13. Դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում

Հազար ՀՀ դրամ	30.06.20	31.12.19
Կանխիկ դրամական միջոցներ	2,888,957	2,095,228
Կանխիկ դրամ բանկոտնոսներում	36,741	60,150
Թրանսպային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	19,026,395	17,747,800
Դեպոզիտային միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	120,000	360,000
Արժեզրկումից պահուստներ	(6,218)	(3,992)
Ընդամենը դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	22,065,875	20,259,186

13. Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ

Հազար ՀՀ դրամ	30.06.20	31.12.19
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված	115,596	114,016
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված	115,596	114,016

14. Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	30.06.20	31.12.19
Թրանսպային հաշիվներ	4,036,703	3,055,208
Դեպոզիտային միջոցներ բանկերում	124,427	129,336
Դեպոզիտային միջոցներ ֆինանսական կազմակերպություններում	991,689	940,346
Ավանդներ բանկերում	572,040	1,375,290
Վարկեր այլ ֆինանսական կազմակերպություններում	333,451	390,985
Ռեպո համաձայնագրեր այլ ֆինանսական կազմակերպություններում	289,988	279,997
Այլ հաշիվներ	1,321,152	10,233
Հաշվեզրկված տոկոսներ	2,937	4,066
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխառությունների գծով	(56,722)	(48,846)
Ընդամենը պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	7,615,665	6,136,615

16. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ

Հազար ՀՀ դրամ	30.06.20	31.12.19
Վարկեր, այդ թվում՝	56,321,035	52,776,148
Ֆակտորինգ	3,573,828	3,693,981
Օվերդրաֆտ	45,285,332	38,519,909
Ոնստ համաձայնագրեր	1,485,868	2,608,973
Արեւոյիտիվներ	225,423	0
Ֆինանսական վարձակառույցներ	765,745	582,406
Այլ գումարներ	5,276	12,934
Հաշվեզրկված տոկոսներ	1,124,351	492,368
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր	108,766,858	98,686,719
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխառությունների գծով	(2,284,118)	(2,060,153)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	106,482,740	96,626,566

Միջազգային ծրագրերով վարկային ներդրումներ

Հազար ՀՀ դրամ	30.06.20	31.12.19
GAF/ KIW /ENERGY/ ԳԳԳ Վերականգնվող էներգ.	4,948,663	3,628,057
EBRD/Վերակառուցման և ծաղկազման եվրոպական Բանկ	6,725,727	8,336,324
ADB/TFP/RCA/Ասիական ծաղկազման Բանկ	144,375	420,314
Ազգային հիփոթեքային ընկերություն ԿԿԿ Ընդհանուր վարկեր	996,933	988,530
Բնակարան երիտասարդներին ԿԿԿ Երիտասարդ ընտանիքին մատչելի բնակարան	503,057	497,094
EIB/APEX/Եվրոպական Ներդրումային Բանկ	82,086	107,389
Ընդամենը	13,400,841	13,977,708

Տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունը ըստ հաճախորդների ունի հետևյալ տեսքը

Հազար ՀՀ դրամ	30.06.20	31.12.19
Մասնավոր ձեռնարկություններ, այդ թվում՝	87,383,807	78,338,992
խոշոր ձեռնարկություններ	46,161,878	44,600,709
փոքր և միջին ձեռնարկություններ	41,221,929	33,738,283
Ֆիզիկական անձիչ	19,050,551	18,655,745
Անհատ ձեռնարկատերեր	1,202,873	1,186,679
Այլ գումարներ	5,276	12,935
Հաշվեզրկված տոկոսներ	1,124,351	492,368
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխառությունների գծով	(2,284,118)	(2,060,153)
Ընդամենը վարկեր և փոխառություններ	106,482,740	96,626,566

Ֆիզիկական անձանց տրամադրված վարկերը մեկլայացվում են ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	30.06.20	31.12.19
Ֆիզիոթերապիա	13,318,696	11,673,675
Սպառողական	2,332,384	2,760,115
Քրեմանց պայմանագրեր	1,485,868	2,608,973
Այլ	1,913,603	1,612,982
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրամադրված վարկեր (համախառն)	19,050,551	18,655,745

Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ վարկային պորտֆելում հաճախորդներին տրամադրված արժեզրկված (չաշխատող) վարկերի և փոխառությունների կառուցվածքը

Հազար ՀՀ դրամ	30.06.20	31.12.19
Վարկեր և փոխառություններ, որից	108,766,858	98,686,719
արժեզրկված (չաշխատող) վարկեր և փոխառություններ, այդ թվում՝	2,720,245	2,865,352
ժամկետանց	92,698	113,463
Ընդամենը վարկեր	108,766,858	98,686,719
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխառությունների գծով	(2,284,118)	(2,060,153)
Ընդամենը զուտ վարկեր և փոխառություններ	106,482,740	96,626,566

Տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունը ըստ վարկավորման ոլորտների

Հազար ՀՀ դրամ	30.06.20	Տոկոսային հարաբերությունը	31.12.19	Տոկոսային հարաբերությունը
Արդյունաբերություն	37,713,023	34.67%	33,907,015	34.36%
Գյուղատնտեսություն	11,712,532	10.77%	11,550,115	11.70%
Շինարարություն	13,398,537	12.32%	11,852,184	11.81%
Տրանսպորտ և կապ	1,283,743	1.18%	1,736,931	1.76%
Անտուր	14,777,464	13.59%	11,833,084	11.79%
Ապառդական	3,873,815	3.56%	5,395,171	5.47%
Ֆինոթեբային վարկեր	13,412,246	12.33%	11,858,499	11.81%
Ապասարկման ոլորտ	5,810,181	5.16%	4,825,994	4.99%
Այլ արդյուն	6,985,318	6.42%	6,227,746	6.31%
Ընդամենը վարկեր	108,766,858	100%	98,886,719	100%
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխառությունների գծով	(2,284,118)		(2,060,153)	
Ընդամենը զրտ վարկեր և փոխառություններ	106,482,740		96,826,566	

Շանրագրություն 16-ում բացահայտվում են 10 խոշոր վարկառուներին և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի՝

1) ընդհանուր գումարը,	36,737,633
2) տեսակարար կշիռը ընդհանուր վարկային պորտֆելում (վարկային պորտֆելի ո %-ը),	34.50%
3) տոկոսային հարաբերակցությունը կապիտալի նկատմամբ (կապիտալի ո %-ը):	53.43%

17. Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	30.06.20	31.12.19
Գնանշվող ներդրումներ		
Ի՞նչ ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր	123,486,094	85,768,728
այդ թվում տոկոսներ	1,734,605	1,594,866
Ի՞նչ ոչ պետական պարտատոմսեր	8,112,585	6,598,488
Չգնանշվող ներդրումներ		
Ի՞նչ կազմակերպությունների բաժնետոմսեր	67,529	67,675
Արժեզրկումից պահուստներ		
Ընդամենը ներդրումներ	131,666,188	92,434,891

Ամորտիզացիոն արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ

Հազար Ի՞նչ դրամ	30.06.20	31.12.19
Ի՞նչ ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր	60,233,900	60,292,829
Չաշվեզրկված տոկոսներ	2,019,367	1,995,105
Արժեզրկումից պահուստներ	(204,222)	(204,336)
Ամորտիզացիոն արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	62,049,045	62,083,598

Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	30.06.20	31.12.19
Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ	1,557,404	1,161,904
Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ*	1,557,404	1,161,904

* Ոչ ընթացիկ ակտիվը բանկի սեփականությունն է դարձել գրավի տնօրինման արդյունքում, որը բանկը մտադրություն չունի պահել հետագայում և ենթակա է իրացման հնարավոր կարճ ժամկետում:

Բոլոր պարտքային արժեթղթերը ունեն հաստատուն տոկոսներ:

Չգնանշվող վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթերը չափվում են իրական արժեքով, օգտագործելով գնահատման տեխնիկա ի հիմնված տվյալ պահին գործող շուկայական տոկոսադրույքների վրա:

Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվները ըստ արդյունավետ տոկոսադրույքների և ժամկետների ներառում են.

	30.06.20		31.12.19	
	%	ժամկետ	%	ժամկետ
Ի՞նչ ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր /դրամային/	5.94-8.56	2022-2050	6.36-10.78	2021-2047
Ի՞նչ ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր /արտարժույթային/	4.30-4.44	2025-2029	3.77-3.95	2025-2029
Ի՞նչ ոչ պետական պարտատոմսեր/դրամային/	9.00-7.70	2020-2022	5.99-10.06	2019-2022
Ի՞նչ ոչ պետական պարտատոմսեր/արտարժույթային/	4.70-6.50	2021-2025	3.18-5.25	2019-2022

20. Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

	Չող և շեմեր	Համակարգչային տեխնիկա և կապի միջոցներ	Փոխադրումներ	Գրասենյակային սարքավորում	Ընդամենը
ՍԱՅՔՆԱԿԱՆ ԱՐՄԵՐ					
Սկզբնական արժեք 2019թ. հունվարի 01 դրությամբ	2,193,757	270,282	124,247	152,309	2,740,595
Ավելացում		25,310		7,153	32,463
Օտարում	(22,599)				(22,599)
2020թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	2,171,158	295,592	124,247	159,462	2,750,459
ԿՈՒՏԱՎԱԾ ՄԱՇԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ					
2019թ. հունվարի 01 –ի դրությամբ	360,662	184,091	84,466	121,660	750,879
Հատկացումներ	16,599	13,808	4,493	5,077	39,977
Օտարում					-
2020թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	377,261	197,899	88,959	126,737	790,856
ՄԱՆՈՒՐԱՅԻՆ ԱՐՄԵՐ					
2020թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	1,793,897	97,693	35,288	32,725	1,959,603

Հազար ՀՀ դրամ	Համակարգչային ծրագրեր	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք 2019թ. հունվարի 01 դրությամբ			
Սկզբնական արժեք 2019թ. հունվարի 01 դրությամբ	100,301	69,563	169,864
Ավելացում	5,905	1,821	7,726
Արժեզրկում		1,447	1,447
2020թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	106,206	69,937	176,143
ԱՄՈՒՏԻՉԱՅԻՆ			
2019թ. հունվարի 01 –ի դրությամբ	85,852	19,859	105,711
Մասհանումներ	5,983	4,378	10,361
Արժեզրկում		1,447	1,447
2020թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	91,835	22,790	114,625
ՄԱՆՈՒՐԱՅԻՆ ԱՐՄԵՐ			
2020թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	14,371	47,147	61,518

22. Այլ ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	30.06.20	31.12.19
Կանխավճարներ և այլ դեբիտորներ	982,274	1,087,152
Կանխավճարներ այլ հարկերի գծով	95,463	81,620
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	0	0
Պահեստ	10,330	9,048
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	128,394	101,326
Այլ ակտիվներ	2,677	2,677
Այլ դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(2,943)	(2,995)
Ընդամենը այլ ակտիվներ	1,226,195	1,276,828

23. Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	30.06.20	31.12.19
Պարտավորություններ ԳԳ ԿԲ-ի նկատմամբ		
ԳԳ կենտրոնական բանկից ստացված վարկեր	4,385,609	3,326,020
Ռեպո համաձայնագրեր	3,000,000	0
Հաշվեգրված տոկոսներ	108,564	85,987
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների	55,442,272	47,735,222
Այլ բանկերի բորսային հաշիվներ	100,810	23,987
Վարկեր բանկերից	810,660	959,399
Ռեպո համաձայնագրեր բանկերից	25,044,919	15,191,667
Այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ընթացիկ հաշիվներ	926,664	814,285
Վարկեր և ավանդներ այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	18,025,209	21,989,965
Ռեպո համաձայնագրեր այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	8,575,543	7,140,008
Արեղիտիվ	907,616	1,058,545
Այլ պարտավորություններ	545,084	2,977
Հաշվեգրված տոկոսներ	505,767	554,389
Ընդամենը պարտավորություններ ԳԳ ԿԲ-ի ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	62,936,445	51,147,229

24. Պարտավորությունների հաճախորդների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	30.06.20	31.12.19
ԳՂ կատարություն	20,000	20,000
Այլ պարտավորություններ	20,000	20,000
- <i>նեգիրենտ</i>	20,000	20,000
Իրավաբանական անձինք	99,702,549	85,595,006
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	10,663,689	13,160,611
- <i>նեգիրենտ</i>	4,493,027	3,960,467
Ժամկետային ավանդներ	66,881,328	70,805,935
- <i>նեգիրենտ</i>	10,347,675	256,084
Չհաշվարկված տոկոսներ	154,056	256,084
- <i>նեգիրենտ</i>	76,971	110,590
Այլ պարտավորություններ	2,003,476	1,372,376
- <i>նեգիրենտ</i>	2,003,476	1,372,376
Անհատ ձեռնարկատերեր	101,676	24,155
Ընթացիկ հաշիվներ	101,676	24,155
- <i>նեգիրենտ</i>	101,676	24,155
Ֆիզիկական անձինք	36,865,949	35,239,346
Ընթացիկ հաշիվներ	14,837,580	13,596,555
- <i>նեգիրենտ</i>	2,644,779	2,088,493
Ժամկետային ավանդներ	21,785,025	21,390,662
- <i>նեգիրենտ</i>	7,037,786	6,754,547
Չհաշվարկված տոկոսներ	230,280	203,336
- <i>նեգիրենտ</i>	152,096	136,764
Այլ պարտավորություններ	33,084	48,503
- <i>նեգիրենտ</i>	18,751	34,171
Ընդամենը պարտավորությունների հաճախորդների նկատմամբ	136,690,174	120,878,507

25. Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր

Հազար ՀՀ դրամ	30.06.20	31.12.19
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	47,787,997	32,489,020
Ընդամենը բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	47,787,997	32,489,020

27. Վճարվելիք գումարներ

Հազար ՀՀ դրամ	30.06.20	31.12.19
Ավանդների ապահովագրության գծով	25,000	18,000
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	25,000	18,000

28. Ստորադաս փոխառություն

Հազար ՀՀ դրամ	30.06.20	31.12.19
Ստորադաս փոխառություն	13,379,118	13,353,624
Ընդամենը ստորադաս փոխառություն	13,379,118	13,353,624

29. Այլ պարտավորություններ

Հազար ՀՀ դրամ	30.06.20	31.12.19
Պարտավորություններ հարկերի գծով	133,966	224,911
Վճարվելիք գումարներ ֆակտորինգի գծով	239,916	238,184
Ապագա ժամանակաշրջանի եկամուտներ	7,568	3,518
Պարտավորություն անձնակազմի նկատմամբ	392,042	337,370
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	23,770	28,695
Այլ անձանց Ֆինանսական վարձակալության գծով վճարվելիք գումարներ	108,160	107,755
Այլ	6,783	5,628
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	912,205	946,061

30. Սեփական կապիտալ

Հազար ՀՀ դրամ	30.06.20	31.12.19
Կանոնադրական կապիտալ	16,205,748	16,205,748
Սովորական բաժնետոմսեր	10,000,200	10,000,200
Ենթիվներ եկամուտ	6,205,548	6,205,548
Պահուստներ, այդ թվում	41,981,827	32,766,206
- գլխավոր պահուստ	25,000,000	20,000,000
- ոչ ընթացիկ ակտիվների վերագնահատումներից օգուտներ	1,137,863	1,134,703
- վերագնահատման պահուստներ	15,843,964	11,630,503
Անորոշագույն արժեքով հաշվառվող ներդրումների գծով շահույթ/վնաս	0	0
Զբաղիչական շահույթ	10,567,076	10,763,756
ընթացիկ տարվա	4,803,320	4,527,803
նախորդ տարվա	5,763,756	6,235,953
Ընդամենը կապիտալ	68,754,651	59,734,710

2020թ. Յունիսի 30-ի դրությամբ բանկի ընդհանուր 16,667 հաա բաժնետոմսերից 14,588 հաա բաժնետոմսերի բաժնետեր է հանդիսանում, ԵՋ-ՎԻ-Ես Զոլիկից ՍՊԸ-ն, իսկ 2,079 հաա բաժնետոմսերի բաժնետեր է հանդիսանում, ՖՍՏՍ Ղիստրիբյուշն ՍՊԸ-ն: Բանկի նշանակալից մասնակիցներն են, ԵՋ-ՎԻ-Ես Զոլիկից ՍՊԸ-ն, որը տիրապետում է ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի 87.53 տոկոսին և, ՖՍՏՍ Ղիստրիբյուշն ՍՊԸ-ն, որը տիրապետում է ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի 12.47 տոկոսին

Բանկի նորմատիվային ընդհանուր կապիտալը 30.06.20թ. դրությամբ կազմում է 66 մլրդ 73 դրամ:

Բանկի բաժնետիրական կապիտալի ավելացումը իրականացվել է ԶԶ դրամով և բաժնետերերն իրավունք ունեն ստանալ շահաբաժին և բաշխել շահույթը ԶԶ դրամով:

Վարկային ռիսկ պարունակող հետաշվեկշռային հորվածների գծով բանկի պայմանական պարտավորությունները

Հազար ՀՀ դրամ	30.06.20	31.12.19
Զօգուագործված վարկային գներ	8,710,510	7,450,608
Տրամադրված երաշխիքներ	4,513,645	1,829,400
Վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(25,127)	(29,794)
Ընդամենը վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	13,199,028	9,250,214

Գործարքներ փոխկապակցված կողմերի հետ

Հազար ՀՀ դրամ	30.06.20		31.12.19	
	Բաժնետեր և փոխկապակց ված անձինք	Ղեկավար անձնակազմ և փոխնախագ ւած անձինք	Բաժնետեր և փոխկապակց ված անձինք	Ղեկավար անձնակազմ և փոխկապակց ված անձինք
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխավորություններ				
Վարկի մնացորդը 1 հունվարի դրությամբ, համահասն	9,230,202	723,699	7,113,088	450,617
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր	3,469,028	473,846	12,025,114	464,790
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր	3,160,218	478,987	9,908,000	191,908
Վարկի մնացորդը մ արտի 31-ի դրությամբ	9,539,012	718,558	9,230,202	723,699
Տրվաային եկամուտ վարկերի գծով	356,333	29,401	671,967	44,050
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ				
1 Ավանդներ 1 հունվարի դրությամբ	67,653,561	221,567	52,224,433	134,235
Տարվա ընթացքում ստացված ավանդներ	131,230,258	12,097,149	78,723,876	8,030,350
Տարվա ընթացքում վճարված ավանդներ	110,857,037	12,112,020	61,294,748	7,943,018
Մնացորդներ մ արտի 31-ի դրությամբ	88,326,782	206,696	67,653,561	221,567
Տրվաային ծախսեր ավանդների գծով	3,741,169	1,684	5,806,536	4,173
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	2,000,000	-	2,000,000	-
Տրվաային եկամուտ	80,168	-	-	-
Պարտավորություններ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	88,019	-	8,247	-
Թողարկված պարտատոմսեր	22,284,791	961,198	12,575,995	663,304
Ստորդաս փոխառություն	13,379,118	-	13,363,624	-
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	1,561	587	18,005	2,781
Այլ եկամուտ	510	-	-	-

Ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումները ներառում են աշխատավարձ և պարգևավճարներ:

Հազար ՀՀ դրամ	30.06.20	31.12.19
Աշխատավարձ և այլ կարճաժամկետ վճարումներ	84,450	376,907
Ընդամենը ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումներ	84,450	376,907

Ռիսկի կառավարում

Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկի առավելագույն չափի կենտրոնացումներ

Աշխարհագրական սեգմենտներ

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս Բանկի վարկային ռիսկերի կենտրոնացումները հաշվեկշռային արժեքներով դասակարգված ըստ աշխարհագրական սեգմենտների:

30.06.20

Հազար ՀՀ դրամ	ՀԳ	ԱՊԳ երկրներ	Ոչ ՏԳՅԿ երկրներ	ՏԳՅԿ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀԳ ԿԲ-ում	22,065,875	-	-	-	22,065,875
Թանկարժեք մետաղներ	115,596	-	-	-	115,596
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	3,497,814	1,282,619	-	2,835,232	7,615,665
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	104,580,760	756,916	11,128	1,133,936	106,482,740
Իրական արժեքով՝այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	131,666,188	-	-	-	131,666,188
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	62,049,045	-	-	-	62,049,045
Ընդամենը ակտիվներ	323,975,278	2,039,535	11,128	3,969,168	329,995,109
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	37,325,683	541,692	887,171	24,181,899	62,936,445
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	27,911,281	754,452	96,325,951	11,698,490	136,690,174
Բանկի կողմից թողարկված արժեքթեր	19,877,978	24,281	24,197,562	3,688,176	47,787,997
Ստորադաս փոխառություն	-	-	10,483,214	2,895,904	13,379,118
Ընդամենը պարտավորություններ	85,114,942	1,320,425	131,893,898	42,464,469	260,793,734
Ցուտ ռիսկ	238,860,336	719,110	(131,882,770)	(38,495,301)	69,201,375

31.12.19

Հազար ՀՀ դրամ	ՀԳ	ԱՊԳ երկրներ	Ոչ ՏԳՅԿ երկրներ	ՏԳՅԿ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀԳ ԿԲ-ում	20,259,186	-	-	-	20,259,186
Թանկարժեք մետաղներ	114,016	-	-	-	114,016
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	3,399,102	1,580,475	-	1,157,038	6,136,615
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	94,138,812	826,672	40,637	1,620,445	96,626,566
Իրական արժեքով՝այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	92,434,891	-	-	-	92,434,891
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	62,083,598	-	-	-	62,083,598
Ընդամենը ակտիվներ	272,429,605	2,407,147	40,637	2,777,483	277,654,872
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	25,006,906	858	946,250	25,193,215	51,147,229
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	25,248,649	770,981	65,418,264	29,440,613	120,878,507
Բանկի կողմից թողարկված արժեքթեր	20,814,493	24,147	7,958,089	3,692,291	32,489,020
Ստորադաս փոխառություն	-	-	10,473,453	2,880,171	13,353,624
Ընդամենը պարտավորություններ	71,070,048	795,986	84,796,056	61,206,290	217,868,380
Ցուտ ռիսկ	201,359,557	1,611,161	(84,755,419)	(58,428,807)	69,786,492

Ռիսկի սահմանաչափերի վերահսկողություն և զսպողական թաղաքականություն

Բանկը կիրառում է բազմաթիվ միջոցներ վարկային ռիսկը զսպելու համար: Համընդհանուր գործեկակերպ է հանդիսանում և հիմնական միջոցներից մեկն է համարվում տրամադրված դրամական միջոցների դիմաց գրավ վերցնելը: Բանկը կանոններ է սահմանում գրավի հատուկ տեսակների ընդունելի լիմիտ: Կամ ռիսկերի զսպման վերաբերյալ: Վարկերի և փոխառությունների համար գրավի հիմնական տեսակներն են.

Գրավ

- Հիպոթեքային պայմանագրերով գրավադրվող անշարժ գույքը,
- Կազմակերպությունների գործառնական ակտիվները՝ շենքերը, պաշարները և այլ հիմնական միջոցներ,
- Ֆինանսական գործիքները՝ պարտքային և բաժնային արժեթղթերը:

Վարկեր և փոխառություններին տարբեր ֆինանսական ակտիվներ ապահովող գրավները որոշվում են ֆինանսական գործիքի բնույթով: Պարտատոմսերը և այլ պարտքային արժեթղթերը չեն ապահովվում:

Վարկային պորտֆելի վերլուծությունն ըստ ապահովվածության.

Հազար ՀՀ դրամ	30.06.20	31.12.19
Արժեթղթեր	5,030,000	4,572,910
Անշարժ գույք	52,529,887	47,695,035
Ավանդ	2,489,104	2,415,363
Շարժական գույք	2,251,165	3,770,991
Փոխադրամիջոց	346,506	605,855
Պատրաստի արտադրանք	2,726,868	2,864,273
Դրամական հոսքեր	1,643,853	1,491,506
Իրավունքի գրավ	3,357,205	3,046,071
Այլ	38,392,270	32,224,715
Ընդամենը վարկեր և փոխառություններ	108,766,858	98,685,719

Շուկայական ռիսկ
Շուկայական ռիսկ – Ոչ առևտրային
Տոկոսադրույքի ռիսկ

Հարկանի անվանումը	30.06.20		31.12.19	
	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ
	%	%	%	%
Ալյուրվոր				
Մնացորդներ ՀՀ կԳ-ում	-	-	-	-
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. միատեսակ, այդ թվում՝	9.25%	3.87%	9.82%	5.75%
- մրցանակային վարկեր				
- մրցանակային շեղար				
- մրցանակային ստեղծարարական				
Համախառնվածներ արված վարկեր և փոխառություններ	10.73%	7.85%	10.99%	8.10%
Մեծածախ նպաստավոր պահվող և վաճառքի համար ժամկետի արժեքներ	12.09%	6.04%	12.81%	6.28%
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեքներ	13.00%	-	13.00%	-
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. միատեսակ	5.90%	3.37%	6.67%	3.24%
Պարտավորություններ համախառնված միատեսակ	9.84%	4.65%	10.53%	4.51%
Պարտավորություններ բանկի կողմից բողոքարկված արժեքների գծով	10.25%	5.70%	11.81%	6.19%
Մտերու պաշտպանություն	14.00%	5.27%	14.00%	5.27%

Հազար ՀՀ դրամ

Կապիտալի զգայունություն

Արժույթ	Փոփոխություններ հիմնական տնտեսական ցուցանիշներում	Մինչև 6 ամիս	6 ամիսից 1 տարի	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը	
ՀՀ դրամ	0.5	-	-	-	8,448	- 4,708,928	-4,717,376
ԱՄՆ դոլար	0.5			-	243,900	- 173,347	-417,247
ՀՀ դրամ	-0.5	-	-	8,568	5,084,252	5,102,821	
ԱՄՆ դոլար	-0.5			249,934	181,302	431,236	

Հազար ՀՀ դրամ

Կապիտալի զգայունություն

31.12.19

Արժույթ	Փոփոխություններ հիմնական տնտեսական ցուցանիշներում	Մինչև 6 ամիս	6 ամիսից 1 տարի	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը	
ՀՀ դրամ	0.5	-	-	-	10,390	- 2,775,806	-2,785,996
ԱՄՆ դոլար	0.5				-	359,402	-359,402
ՀՀ դրամ	-0.5	-	-	10,557	2,974,349	2,984,906	
ԱՄՆ դոլար	-0.5				371,129	371,129	

Արտարժույթի ռիսկ

Հազար ՀՀ դրամ

Արտարժույթ	30.06.20		31.12.19	
	Փոփոխություններ արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	Ազդեցություն մինչև հարկում շահույթի	Փոփոխություններ արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	Ազդեցություն մինչև հարկում շահույթի
ԱՄՆ դոլար	5%	132,239	5%	-84,118
Եվրո	3%	-213	3%	-364

	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
ԱՃՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	13,977,181	8,034,470	54,224	22,065,875
Թանկարժեք մետաղներ	-	113,652	1,944	115,596
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	2,695,842	4,283,063	636,760	7,615,665
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածքներ	34,117,181	72,314,485	51,074	106,482,740
Իրական արժեքով/այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	108,578,712	23,087,478	-	131,666,188
Ամրոտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	62,049,045	-	-	62,049,045
ԸՆԴԱՄԵՆՆԸ ակտիվներ	221,417,961	107,833,146	744,002	329,995,109
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	45,773,395	17,130,711	32,339	62,936,445
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	81,519,302	54,466,720	704,152	136,690,174
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	18,244,077	29,543,920	-	47,787,997
Ստորդրայա փոխառություն	8,061,370	5,317,748	-	13,379,118
ԸՆԴԱՄԵՆՆԸ պարտավորություններ	153,598,144	106,459,099	736,491	260,793,734
Զուտ դիտք 2020թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	67,819,817	2,041,002	7,511	69,201,375
Վարկային ռիսկ պարունակող պայմանական պարտավորություններ 2020թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	10,108,595	3,090,433	-	13,199,028

	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
ԱՃՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	8,768,274	11,449,918	40,994	20,259,186
Թանկարժեք մետաղներ	-	111,817	2,199	114,016
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	2,669,135	2,034,098	1,433,382	6,136,615
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածքներ	25,708,731	70,859,630	58,205	96,626,566
Իրական արժեքով/այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	72,816,226	19,618,665	-	92,434,891
Ամրոտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	62,083,598	-	-	62,083,598
ԸՆԴԱՄԵՆՆԸ ակտիվներ	172,045,964	104,074,128	1,534,780	277,654,872
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	36,344,964	14,802,207	58	51,147,229
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	57,610,285	61,741,660	1,526,562	120,878,507
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	8,083,712	24,405,308	-	32,489,020
Ստորդրայա փոխառություն	8,064,439	5,289,185	-	13,353,624
ԸՆԴԱՄԵՆՆԸ պարտավորություններ	110,103,400	106,238,360	1,526,620	217,868,380
Զուտ դիտք 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	61,942,564	2,041,002	8,160	69,786,492
Վարկային ռիսկ պարունակող պայմանական պարտավորություններ 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,911,431	3,338,783	-	9,250,214

Իրացվելիության ռիսկ

30.06.20

Չափաբան	Չափաբան		Ցուցանիշի և միջին 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը
	ժամկետային	ժամկետային						
ԱՎՏՈՒՄՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ԳՀ կենտրոնական բանկում	-	-	22,065,875	-	-	-	-	22,065,875
Թանկարժեք մետաղներ	-	-	115,596	-	-	-	-	115,596
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	-	7,125,822	295,087	46,897	147,859	-	7,615,665
Վարկեր և փոխառություններ հաճախորդներից	118,304	1,317,082	5,085,132	7,296,104	21,389,206	54,041,994	17,234,918	106,482,740
Իրական արժեքով այլ համապատասխան ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ			24,944,408	8,544,491	13,903,356	7,671,115	76,602,818	131,666,188
Անորոշված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ				2,012,743	-	-	60,036,302	62,049,045
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	118,304	1,317,082	59,336,833	18,148,425	35,339,459	61,860,968	153,874,038	329,995,109
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	-	27,580,372	6,725,358	13,427,208	11,982,014	3,221,493	62,936,445
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	-	29,005,053	2,387,631	24,649,150	73,718,262	6,930,078	136,690,174
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	-	-	-	31,717	2,270,965	40,661,715	4,823,600	47,787,997
Ստորադաս փոխառություն	-	-	73,158	-	-	13,305,960	-	13,379,118
ԸՆԴԱՄԵՆԸ			56,658,583	9,144,706	40,347,323	139,667,951	14,975,171	260,793,734
Ցուտ դիրք	118,304	1,317,082	2,678,250	9,003,719	(5,007,864)	(77,806,983)	138,898,867	69,201,375
Կուտակված ճեղքվածք			2,678,250	11,681,969.00	6,674,105	(71,132,878.00)	67,765,989	

31.12.19

Չափաբան	Չափաբան		Ցուցանիշի և միջին 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը
	ժամկետային	ժամկետային						
ԱՎՏՈՒՄՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ԳՀ կենտրոնական բանկում	-	-	20,259,186	-	-	-	-	20,259,186
Թանկարժեք մետաղներ	-	-	114,016	-	-	-	-	114,016
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	-	5,629,992	372,563	69,467	64,593	-	6,136,615
Վարկեր և փոխառություններ հաճախորդներից	151,759	2,299,886	3,540,380	7,469,360	17,906,707	51,853,424	13,405,050	96,626,566
Իրական արժեքով այլ համապատասխան ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ			18,117,293	5,071,088	4,047,370	7,189,559	58,009,581	92,434,891
Անորոշված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ			0	2,036,878	0	0	60,046,720	62,083,598
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	151,759	2,299,886	47,660,867	14,949,889	22,023,544	59,107,576	131,461,351	277,654,872
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	-	21,958,790	4,848,120	8,981,154	12,655,100	2,704,065	51,147,229
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	-	29,023,227	3,752,359	10,373,948	58,313,988	19,414,985	120,878,507
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	-	-	36,864	31,542	2,565,534	24,578,380	5,276,700	32,489,020
Ստորադաս փոխառություն	-	-	76,924	-	-	13,276,700	0	13,353,624
ԸՆԴԱՄԵՆԸ			51,095,805	8,632,021	21,920,636	108,824,168	27,395,750	217,868,380
Ցուտ դիրք	151,759	2,299,886	(3,434,938)	6,317,868	102,908	(49,716,592)	104,065,601	59,786,492
Կուտակված ճեղքվածք			(3,434,938)	2,882,930.00	2,985,838	(46,730,754.00)	57,334,847	

Միջին ակտիվներ և կապիտալ 30.06.20

Միջին ակտիվներ	285,703,699
Միջին կապիտալ	63,845,568

Ընդունված գրավ

30.06.20-ի դրությամբ գրավով ապահովված վարկերի գումարը կազմում է 107,123,005 հազար դրամ:

Պարտավորությունների չկատարում/խախտում